

A fehérnyármag tárolása

F U I S Z J Ó Z S E F

a Nyírségi Erdőgazdaság term. osztályának vezetője

A fehérnyármag termelésének és csemetenevelésének nagyarányú fejlesztése, valamint a mag és csiranövény élettanával kapcsolatos, még mindig tisztázatlan kérdések és az ezek következtében jelentkező termelési nehézségek voltak az indokai a Nyírségi Erdőgazdaság elhatározásának, hogy műszaki fejlesztési tervében olyan eljárás kidolgozását irányozza elő, amelynek segítségével a fehérnyármagot a befülledés veszélyének lehető kikapcsolásával szállítani, illetve csírázóképeségének lényeges csökkenése nélkül rövidebb időre egyszerű eszközökkel tárolni lehet. Az eljárás kidolgozását újítási feladatként szocialista megrendelés alapján a cikkíró kapta. E megbízás teljesítéséeként a tavalyi nyármag-termésből a szükséges vizsgálatokat részben az erdőgazdaság üzemi laboratóriumában, részben pedig Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Növénytani és Állattani Intézete laboratóriumában végeztem el.

Az erdőgazdaság évek óta élvezeti nevezett Intézetek vezetőinek és kutatóinak aktív segítségét a gyakorlati élet problémáinak megoldásában. A kutatásokban magasabb szinten maguk is tevékenyen résztvesznek és ezzel az együttműködéssel termékeny tényekre építjük az elmélet és a gyakorlat szoros kapcsolatát. Ezért a készségeért és segítségért az üzemi erdőgazdálkodás nevében e helyről is köszönetet mondok.

A nyármagja, — amint ismeretes — a nyersen csírázó, utóéréssel nem rendelkező, gyorsan elhaló magvak csoportjába tartozik. A nyersen csírázó és gyorsan elhaló magvak problémáival többen foglalkoztak, azonban a gyors elhalás okai pontosan feltárva máig sincsenek. A különféle magyarázatokban a kutatók maguk sem értenek egyet.

Ilyen magyarázatok:

A nyármagvak halálának okai a magvak gyors kiszáradásával és a plazmának ebből eredő mechanikai sérüléseivel hozhatók kapcsolatba. (O. A. *Szitynikova* 1950.) Mások ezzel szemben azt bizonyították, hogy a gyors kiszáradás nem káros a magvakra. (W. *Crocker*). Ezt igazolták *Marjay* Zoltán kiterjedt kutatásainak eredményei is. (1954.) Ismét más feltevések szerint a magnedvesség tartalmának a változásával kapcsolatos a gyors elhalás. (*Mátyás* V. 1954.)

Mivel a nyármagja erősen áteresztő (permeábilis) maghéjjal rendelkezik, nemcsak leadni képes a saját nedvességtartalmát, hanem a mindenkorú nedvességtartalma a levegő nedvességtartalmának megfelelően változik is. Mind *Marjay* Zoltánnak a mesterséges gyors kiszáradás utáni légelzárt tárolásra vonatkozó javaslatát, mind a CaCl_2 felett, exsiccatorban való laboratóriumi tárolás a levegő nedvességtartalmának változását küszöbölte ki és egyben az alacsony magnedvességtartalommal a légzés intenzitását szállította le a minimális mértékre. Mindezek laboratóriumi eszközökkel könnyen meg is valósíthatók.

A kitűzött feladat azonban az, hogy az üzemi körülmények között egyszerű, könnyen beszerezhető eszközökkel vagy anyagokkal legyen a tárolás, illetve szállítás végrehajtható.

A nyármag légzési tevékenységének csökkentésére a már ismert hatásvizsgálatokkal (*Marjay*, *Mátyás*) feltárt eljárásokon túl tehát olyan eljárások vizsgálata volt szükséges, amelyeket eddig e célra még nem alkalmaztak. Ilyenek az adszorpciós anyagok, a különböző besugárzások, a vácuum-kezelés, mesterséges gáztérben (CO_2 , SO_2), valamint folyékony kémiai szerekkel való tárolás stb.

1. Adszorpciós anyagok

Közönségesen elvonó anyagoknak nevezik őket (szagtalanító, színtelenítő, víztelenítő stb.). Ezek igen széleskörű ipari alkalmazása is közzismert. Ilyen anyagok: az aktív szén, aktív kovásv, (szilikagél) platínatapló, azbeszt, hab-kő, vagy az egyszerűbb anyagok közül az állati-szén, faszén, tőzegkorpa stb. Az utóbbi gázkötő (szagelvonó) szerepe és nagy nedvesség-kapacitása közzismert a fekáliával kapcsolatban is. Ezen elvonó anyagok porozitása oly nagyfokú, hogy egy gramm tömeg 400—600 m² felülettel is rendelkezik. Aktív szénnél ez a mérték 1200 m²-ig is fel-fokozható.

A felületi adszorpció jelenségét a felületi molekulák kifele szabad erőinek, — a nagyfelületen halmozott mértékben jelentkező — megkötő tulajdonsága idézi elő. Ezek között az adszorpciós anyagok között vannak vízelvonók, vannak kémiailag

hatók. Az aktív szén például a széntartalmú szerves vegyületek gőzeit köti meg leginkább.

A nyármag tartósítása szempontjából a legnagyobb figyelmet a sorrendben végén említett tőzegkorpa érdemli. Egyrészt, mert egyszerű, olcsó anyag és bárhol beszerezhető, másfelől pedig, mert aktiválása (nedvesség-tartalmától való megfosztásával) házi úton is egyszerűen, bárhol elvégezhető.

2. Egyéb vizsgálatok

A rövidhullámú sugárzások részben sterilizálóak, részben csirázást befolyásolók. 2100—3300 Ω közötti hullámhosszokon az ibolyántúli sugarak baktériumölő hatásúak. (Szabó Béla, Kertgazdasági technológia 1953.) A csirázás-befolyásolás lehet stimuláló, azaz serkentő, de lehet csirázásgátló is, ilyenkor a sugárzás az enzimaktivitás bénításán keresztül hat. Az infravörös besugárzás pedig közismerten erőteljes szárító.

Mind az ultraibolya-, mind az infravörös-sugárzások hatását vizsgálat tárgyává tettem. Az infravörös besugárzás kiváló tárolási előkészítést adott. (Tervbe vettem, de a készülék zsúfoltsága miatt nem volt rá alkalmam, az ultrahang hatásának a megfigyelését is.)

Megvizsgáltam a vácuum-kezelés hatását is. A csökkentett nyomásra a légzés lelassul és ha a mag hűtőből kerül vácuumba, erőteljes száradási folyamat áll elő. Ugyanez a száradási folyamat vácuumban kénsav felett is előállítható. Azaz a nyármag légzésének intenzitása és ezzel leromlása vácuum-kezeléssel is gátolható. Ezek a vizsgálatok is pozitív eredménnyel végződtek.

Néhány egyéb feltevés is vizsgálat tárgyát képezte, ezek azonban negatív eredményt szolgáltattak. Így az SO_2 -gázban való nyármag-tárolás. Mivel feltehetően a kísérlet hibás volt, ismétlését újból előirányoztam. Negatív eredményre vezettek az összes folyadék-halmazállapotú kémiai-szeres tárolási próbák is. Megemléstükön kívül ezekkel részletesebben itt nem is foglalkozom.

3. A vizsgálatok anyaga, módszere

A vizsgálatok céljuknak megfelelően tájékozódó jelleggel indultak. Idegen módszerek útmutatásaira nem támaszkodhattam, mert az alkalmazott módszerek nagyrészt újak voltak. Nagy hátrány volt, hogy a nyármag a vizsgálatok folyamán elérett és ismétlésre friss maggal lehetőség nem volt. Ezért a leszűrt tapasztalatok felhasználásával a jövő magtermési időny alatt egyes eljárások további vizsgálat alá kerülnek.

A beindított 37 variáció közül 18 a tőzegkorpa bekeveréssel kapcsolatos, a többi egyéb hatásvizsgálatokkal.

A tárolási kísérletek anyaga a tiszadobi erdészkerület „Tölgyerdő” erdőrészből, egyetlen döntött fáról származott. Rendkívül bő termés mellett a kiváló hosszú (15—18 cm) füzérek pergetéskor is sok, gyengén fejlett magot szolgáltattak. A mag továbbra is erősen inhomogén jelleget mutatott. Csirázóképessége 83,2 százalék volt. Ugyanezen magból történt az ERTI, kísérleti magvetése is Tiszadobon, valamint a debreceni egyetem növényteni intézete is ugyanebből használt fel, illetve tárolt felhasználásra.

A csiráztatások Liebenberg-féle csiráztatótálban történtek 20—25 $^{\circ}\text{C}$ -os laboratóriumi hőmérsékleten. Csiráztatótálanként 5 db terítő üveglappal, üveglaponként 1 réteg szivópapír kétoldali vízbenyúlással. Az egyes sorozatok négyszeres ismétléssel, megközelítő 100 db mennyiséggel (80—150) terítve. Beolvasás utólag. Az eredmények a harmadik napon (72. óra) megállapított erőteljes csírákra vonatkoznak.

4. Nyármagkezelés tőzegkorpával

Az adszorpciós anyagok közül a tőzegkorpát vettem alapos vizsgálat alá, mivel az bárhol beszerezhető és aktiválása egyszerű eszközökkel végrehajtható. Aktiválás alatt a tőzegkorpa tökéletes víztelenítését értem, amely állapotban más közeg nedvesség-tartalmát erőteljesen elvonja és elnyeli.

Az aktivitás üstben, vagy nagyobb fazékban folyamatos, erős melegítés útján történik. Amíg a melegítéssel a tőzegkorpa gőzt ad, addig nedvességtartalma teljesen még nem párolgott el. Amikor már síkpor-szerű finomságú síkos liszté vált és melegítésre égett, átható szagot adott, akkor a víztelenítés befejeződött.

Ez a művelet üstben, szabad tűz mellett bárhol elvégezhető. Ebben az állapotban a tőzegkorpa 100—120 $^{\circ}\text{C}$ feletti hőmérsékletű. De ez a forró közeg nem hasz-

nálható céljainkra, hanem rövid levegőztetéssel, mintegy 50 C°-ra le kell hűteni s azután lehet összekeverni a nyármaggal.

Ha az aktiválás nem a felhasználáskor, hanem előre történik, akkor a felhasználás előtt újból fel kell hevíteni a tőzegkorpát és felhevítés után lehűtve lehet a bekeverést elvégezni. A bekeverés előtt mind a mag, mind a tőzegkorpa ür- és súlymennyisége megállapítandó és a tároló edényen feltüntetendő. Az úrmértékek anyag-tömörítésére egyenlő számú és erejű ütéseket végzünk az edénnyel.

A vizsgálatok során 1:3 (33,3 százalékos), 3:5 (60 százalékos), 1:1 (100 százalékos) tőzegkorpa arányokat alkalmaztam az egységnyi magmennyiséghez. A tárolási sorozat 3. napi csíráztatási eredményei az alábbiak voltak:

	1:3	3:5	1:1
arányú tőzegkorpa elegyben százalék:			
14. nap	77,3	79,1	89,0
21. nap	41,7	48,2	50,0
26. nap	30,0	32,1	33,3

A bekeverési arányok eredményei azt mutatják, hogy a magasabb arányú tőzegkorpa jobb csírázóképeséget biztosít.

Nem volt módom különböző beérettégű, egyfelől már bizonyos hatásokkal érintett, másfelől teljesen friss magfélések sorozatára kiterjedtebb vizsgálatot folytatni, azonban a teljesen friss mag és a három napja tárolt mag közötti különbség a tőzegkorpával való egyidejű bekeverés mellett a friss mag javára mutatkozott. Ennek a kérdésnek, valamint annak a tisztázására is, hogy a tárolás időtartamának növelése nem volna-e fokozható a bekeverés után 24 órával újból aktivált bekeveréssel, újabb vizsgálatokat tervezek.

A vizsgálatok legnagyobb anyagmennyisége 0,5 liter mag volt. Természetesen a nagyobb mennyiségű mag más részletkörülményeket teremthet és részben az eredményeket is módosíthatja. Ezért az eljárásnak nagyobb magtömeggel való további megfigyelése szükséges, mielőtt a gyakorlat részére az eljárás üzemi alkalmazásra véglegesen átadható lenne.

5. Összefoglalás

A vizsgálatok eredményeit az alábbiakban lehet összefoglalni:

1. A fehérynymag tőzegkorpa-közegben vetésre alkalmas minőségben a pótvetések idejéig eltartható.
2. A fehérynymag szállítása elkerülhetetlen. A tőzegkorpában történő szállítás lényegesen kevesebbe kerül és remény van rá, hogy a költséges gépkocsi-szállítás helyett vasúton is lehetővé válik a fehérynymag szállítása.
3. Elkerülhető a befűlledés és ezért csökkenteni lehet az egységnyi terület, idegen szállításra tervezett, sokszor túlzott biztonsági tényezővel számított vetőmagszükségletét. Ez lényeges önköltségsökkentést eredményez.
4. Biztonságosabbá vált a vetések sikere, kevesebb a termelési kockázat.
5. Végül, de nem utolsósorban a legnagyobb előnye a tőzegkorpával való nyármag-kezelésnek, hogy az üzem legegyszerűbb körülményei között a nyármag pergetése helyén is azonnal elvégezhető.

Kína második öt éves tervéből (1958–1962)

A fa- (rönk) és papírttermelést 1962-ben megközelítőleg az alábbi szintre kell emelni:

Megnevezés	Mértékegység	Termelés a terv szerint		Tényleges termelés 1952-ben
		1962-ben	1957-ben	
fa (rönk) papír	millió m ³ ezer tonna	31—34 1 500—1 600	20 665	10 372

A második öt éves terv alatt szükséges erőteljesen fejleszteni az erdőgazdálkodást; mozgósítani kell a tömegeket az erdőtelepítésekben való részvételre, az állami erdőségekben ki kell szélesíteni az erdőfelújítási és erdőnevelési munkákat, növelni kell az erdőtelepítések eredményességét, védeni kell az erdőket a tüzeztől és rovar-kártevőktől, fokozatosan végre kell hajtani a városok és községek fásítását.

(A Pravda 1956. 273. száma alapján.)

Az egyesület elnöksége január utolsó napjaiban tartotta ez évi első ülését, amelyen megvitatták az I. félévi munkatervet. Az elnökség elhatározta, hogy tovább folytatja a szakmai továbbképző előadásokat. Februárban *Szepesi László az erdőgazdaság gépesítésének megszervezéséről*, márciusban *Stefanik László a nyárrák pusztításáról*, áprilisban *Káldy József a gazdaságos közelítés technológiájáról* tart előadást. Májusban a budapestkörnyéki erdők ápolási és felújítási kérdéseiről rendeznek vitát.

Az elnökség foglalkozott továbbá a Bányászati-, Kohászati Egyesületnek azzal a javaslatával, hogy csatlakozzék az illetékes kormányzati szervekhez intézett előterjesztéshez, amely szerint a Soproni Műegyetem keretében az erdőmérnöki, bányamérnöki és kohómérnöki kar megszervezésével a régi főiskolai egységet helyreállítanak és ehhez csatlakoznak a földmérési tagozat is. Az elnökség egyetértett a társegyesület előterjesztésével.

Megtárgyalták az elnökségi ülésen AZ ERDŐ szerkesztésének, kiadásának és terjesztésének kérdését is, valamint a szerkesztőbizottságnak azt a javaslatát, hogy az egyesület tagjai a lapot a jövőben tagdíj fejében kapják. Az elnökség úgy döntött, hogy az egyesület végezzen közvéleménykutatást a vidéki csoportoknál és kérjen állásfoglalást arra vonatkozóan, hogy a tagok helyesnek tartják-e, hogy a lapot a jövőben havi 5.— Ft tagdíj fejében kapják.

Az elnökségi ülésen indítvány hangzott el arra is, hogy az egyesület foglalkozzék a középfokú szakoktatás reformjának kérdésével s ennek keretében tárgyalják meg a különböző végzettségű erdészek címhasználatának kérdését is.

Az őszi közgyűlés határozatának megfelelően az elnökség megteszi a szükséges intézkedéseket a *Kaán Károly emlékére felállítandó emléktábla* elkészítésére vonatkozóan:

Végül felkérte a központi bizottságot és szakcsoportjait, hogy tagságukat szervezzék meg és munkatervüket állítsák össze.

*

Az egyesület központi bizottságai és szakcsoportjai az év elején összehívták tagjaikat, megvitatták azokat a tennivalókat, amelyekkel társadalmi úton előse-

gíthetik az erdőgazdálkodás fejlesztését és ennek eredményeképpen összeállították munkaterveiket.

Az *oktatási bizottság* tovább folytatja az elmúlt évben megkezdett közép- és alsófokú erdészeti oktatás jelenlegi helyzetének vizsgálatát, majd javaslatot készít a közép- és alsófokú oktatás reformjára. A bizottság tervbe vette az erdészeti felső-, közép- és alsófokú oktatás létszámkérdésének vizsgálatát is.

A *szervezési bizottság* munkatervében legfőbb feladatként a helyi csoportok munkájának elősegítése, továbbá a még meg nem alakult, vagy rosszul működő csoportok szervezése szerepel. A bizottság segíteni kívánja az elnökség munkáját a helyi csoportoknál szerzett tapasztalatokkal és a gyakorlati problémák felvetésével.

Az *erdőfeltárási szakcsoport* a közelítő utak létesítése és az utak fenntartása kérdésének vizsgálatát tartja legfontosabb feladatának és ennek megfelelően állította össze a havonként rendezendő előadásait is. Tervbevette a csoport, hogy mindenek előtt megvitatja a múltévi működésének tanulságait, az újabb szervezetét és az új tagokkal való kiegészítését. A nyár folyamán a szakcsoport az erdőgazdaságok műszaki előadónak bevonásával a *sárospataki csoport területén* készül ülést tartani. A II. félévben a *vértesi feltárási alaptervek*, az erdőgazdasági utak védelmét vitatják meg, továbbá a gépesítési szakcsoport bevonásával az erdőgazdasági utak és a használatos járművek viszonyával kívánnak foglalkozni.

A *fásítási szakcsoport* a fásítási célkitűzések megvalósításának előkészítését és a fásításban érdekelt szervek munkájának támogatását vette tervbe. A fásítások propagálására szakmai előadással a Magyar Agrártudományi Egyesülettel karöltve egybekötött tapasztalatcserét és fásítási bemutatót szervez a budapesti és a szegedi csoport területén. A talajerózió bemutatására, a talajvédő fásítások jelentőségének és szükségességének propagálására a Magyar Agrártudományi Egyesülettel és a Magyar Hidrológiai Társasággal karöltve a Csobánka-völgyben rendez tapasztalatcserét. A bányahányók fásítása kérdésének megvitatására Salgótarjánban előadást és helyszíni bemutatót rendez az Országos Bányászati és Kohászati Egyesülettel karöltve. Közreműködik a szakcsoport

Tartalomjegyzék

Az ERDŐ VI. évfolyamában megjelent cikkekről

<i>Abonyi István:</i> A bérezés hatása a fakitermelési munka minőségére	267
<i>Babos Imre:</i> Táji erdőművelés homokon — — — — —	81
<i>Babos Imre:</i> Homoki akácelegyes állományok — — — — —	361
<i>dr. Balassa Gyula:</i> Az erdőgazdaság és faipar jelenlegi helyzete és legközelebbi feladatai — — — — —	201
<i>Balsay László:</i> Vágásterületek gépesített feltörése — — — — —	321
<i>Barthos Tibor:</i> Fenyőcsemeték nyári ültetése — — — — —	315
<i>Bedő Tibor:</i> Az erdőgazdaságok együttműködése a fűrész- és lemezipari üzemekkel — — — — —	329
<i>Benedek Attila:</i> Fagyártmánytermelés az erdőgazdaságban — —	291
<i>Béky Albert:</i> A vágások és fahasználati munkák tervezése és szervezése — — — — —	24
<i>Béky Albert:</i> Tervszerű fásítással növeljük élőfakészletünket — —	415
<i>Birck Oszkár:</i> Gyertyánosaink növekedési viszonyai — — — — —	185
<i>Borsos Zoltán:</i> Faállományszerkezeti vizsgálatok a vasi hegyháton	41
<i>Bründl Lajos:</i> A füztermelés időszerű kérdései — — — — —	386
<i>Csányi Sándor:</i> A börzsönyi vörösfenyőkről — — — — —	74
<i>Dimitroff S.:</i> Magyarországi tapasztalatok — — — — —	427
<i>Dögei Imre:</i> A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa Fa-, Cellulóz- és Papíripari Állandó Bizottsága — — — — —	401
<i>Fekete Gyula:</i> Fásítási lehetőségek és megvalósításuk — — —	77

Erdőgazdaság és faipar

Az erdőgazdálkodás, a fűrész- és lemezipar, valamint az erdészet irányítása alá tartozó üzemek, vállalatok dolgozóinak országos lapja.

Megjelenik havonta egyszer.

Előfizetési ára egy évre 24,— Ft.
félévre 12,— Ft.

Megrendelhető a 61.212 számú csekkszámán a

POSTA KÖZPONTI HÍRLAPIRODÁTÓL,

(cím: Budapest, V., József nádor tér 1. sz.
Telefon: 180-850.)

<i>dr. Fekete Zoltán:</i> Erdőtalajok vízgazdálkodása — — — — —	58
<i>Földes Sándor:</i> „Bakony“ furnír-gyümölcskosár termelése — —	296
<i>Fritsch Antal:</i> A legújabb lakóhajó — — — — —	135
<i>Fuisz József:</i> A fehérynymag tárolása — — — — —	37
<i>Fuisz József:</i> Az akácmag vizsgálata és vetésre való előkészítése —	97
<i>Greguss Pál:</i> A hámozható bükktrónkók hosszanti repedezéseinek okairól — — — — —	3
<i>Greguss Pál:</i> Virágzik a szegedi egyetem fűvészkertjében a <i>Metasequoia</i> — — — — —	272
<i>Győrfi János dr.:</i> A fenyőilonca (<i>Evetria buoliana</i>) kártétele — —	152
<i>György Kálmán:</i> A siketfajd előfordulása hazánkban — — —	70
<i>Györke Ernő:</i> Vékony tűzifa termelésének számai — — — —	180
<i>Igmándy Zoltán:</i> A csertapló elterjedését befolyásoló környezeti tényezők hegy- és dombvidéki csereseinkben — — — —	121
<i>Járó Zoltán:</i> A vöröstölgy növekedési viszonyai — — — — —	63
<i>Járó Zoltán:</i> Talajvizsgálati eredmények gyakorlati hasznosítása —	231
<i>Jérome René:</i> A szerfakihozatal emelése — — — — —	381
<i>Káldy József:</i> A munka termelékenységének emelése a fakitermelésben — — — — —	8
<i>Keresztesi Béla:</i> Tapasztalataink a franciaországi nyárasokban és a hazai nyárfatermesztés néhány időszerű kérdése — — — —	161
<i>Keresztesi Béla:</i> Az erdőgazdaság jelenlegi helyzete és legközelebbi feladatai — — — — —	210
<i>Király Gáspár:</i> Budapesti parkerdő kialakítása — — — — —	341
<i>Kósa Pál:</i> Erdőgazdaságok és fűrészüzemek együttműködése — —	357
<i>Kovács Géza—Kovács Jenő:</i> Jelentős vadbetegségek a Bükk hegységben — — — — —	68
<i>Kovács József:</i> Erdők a szatmári síkságon — — — — —	396
<i>Lády Géza:</i> Id. Békly Albert dr. — — — — —	198
<i>Lámfalussy Sándor:</i> A választékolás és eszközei az anyagtakarékoság szolgálatában — — — — —	94
<i>Lengyel Sándor:</i> A vadon előforduló sajmeggy hasznossága, eredményes nevelése és felkarolásának gazdasági jelentősége — —	353

GYÖRFI JÁNOS dr.: **ERDÉSZETI ROVARTAN**

A több mint 650 oldalas kötet nyolcvan esztendő után új erdészeti rovertannal gazdagította erdészeti szakirodalmunkat. 1878-ban jelent meg Selmecebányán Fekete Lajos erdészeti rovertani kézikönyve és az akkori tudományos megállapítások alapján összefoglalta a magyar erdők hasznos és káros rovaraira vonatkozó tudnivalókat. Győrfi János könyve, most ismét, a legkorszerűbb tudományos és gyakorlati eredményekre támaszkodva foglalja össze az erdőgazdálkodás rovertani vonatkozásait. Külön értéke a könyvnek a csaknem ötven oldalas bibliográfiai összeállítása. A kötet méltó szép kiállítása az Akadémiai Nyomda, illetve az Akadémiai Könyvkiadó gondos munkáját dicséri. (Ára: 140,— forint. Megrendelhető a Mezőgazdasági Könyvesboltban, Budapest, V., Vécsey utca 5.)

<i>Madas András:</i> Beköszöntő — — — — — — — — — —	1
<i>Magyar Pál dr.:</i> Illés Nándor halálának 50. évfordulójára — —	156
<i>Majer Antal:</i> Fűz cellulózfa-ültetvény — — — — — — — —	173
<i>Majer Antal:</i> Az erdőnevelési kutatás fejlesztéséről — — — —	422
<i>Meskó József:</i> Erdőgazdasági feladat-e a mézésgetés — — — —	275
<i>Murányi János:</i> Cseres erdőállományok erdőnevelési problémái —	115
<i>Nádas József:</i> Északsomogyi akácok — — — — — — — —	256
<i>Nemky Ernő:</i> Tölgyeseink természetes felújításának alapvető kérdései — — — — — — — — — —	407
<i>Orth Pál:</i> A szerfa közelítése — — — — — — — — — —	138
<i>Pankotai Gábor:</i> Tolólemezes gépek az erdőgazdasági gyakorlatban	127
<i>Papp László:</i> Az erdészeti meteorológiai kutatás jelentősége — —	348
<i>Páll Miklós ifj.:</i> A Nagykanizsa-környéki homokterületek fásítása	278
<i>Pravdin L. F.:</i> Georgij Fjodorovics Morozov — — — — — — — —	393
<i>Radó Gábor—dr. Csöre Pál:</i> Egyszemélyes munka a fakitermelésben	51
<i>Rácz Sándor:</i> Gondolatok az őzállomány szabályozásához — — —	317
<i>Rácz Sándor:</i> A muflon kormeghatározása és selejtezése — — —	467
<i>Róth Gyula dr.:</i> Emlékezzünk Vadas Jenőre — — — — — — — —	169
<i>Sali Emil:</i> A magyar erdőkből kitermelhető fatömeg — — — — —	241
<i>Sali Emil:</i> Válasz „A magyar erdőkből kitermelhető fatömeg“ című vitaanyaghoz érkezett hozzászólásokra — — — — — — — —	462
<i>Sághi István:</i> Gépi fagyártmánytermelésünk fejlődése — — —	308
<i>Schmidt Ernő:</i> Erdei gallyfaszenítés — — — — — — — — — —	30
<i>Schopp László:</i> Hazai nyárasaink fatömeg és törzsalak vizsgálatainak eredményei — — — — — — — — — —	429
<i>Sipos Sándor:</i> Tapasztalatok a fehérmagyar dugványozásáról — —	111
<i>Stefanik László:</i> A nyárfarák elterjedése és fellépésének mértéke Magyarországon — — — — — — — — — —	194
<i>Szász Tibor:</i> Különböző kézfűrészek erdőgazdasági alkalmazhatósága	18
<i>Szász Tibor:</i> Néhány gondolat a közelítés és az erdőművelés kapcsolatáról — — — — — — — — — —	331
<i>Szilárd József:</i> Csemeteültetőgödör fűrőgép — — — — — — — —	192

Erdőgazdasági alapismeretek

Szerkesztette: TOMPA KÁROLY

Ez a könyv elsősorban erdészeknek, erdei munkásoknak, valamint az erdő és a természet iránt érdeklődő nagyközönségnek szól. Valóban alapismereteket ad, amelyekre támaszkodva az olvasó azután a részletesebb erdészeti szakirodalmat is tanulmányozhatja. Részletesege, alaposága folytán azonban alkalmas arra, hogy a szakképzett erdész is bármikor utána nézzen benne a munkájához szükséges tudnivalóknak, mert az erdészeti tudomány egész területéről felöleli a legfontosabbat.

420 oldal. Ara: 35,— forint. Kapható a könyvesboltokban. Megrendelhető a Mezőgazdasági Könyvesboltból, Budapest, V., Vécsey utca 5.

<i>Szőnyi László</i> : Az értékakác — — — — — — — — — —	456
<i>Tompa Károly</i> : Újabb felszerelések magas fák megmászására — —	335
<i>Tóth Béla</i> : Néhány megjegyzés a szikfásítás tervezéséhez — — —	104
<i>Tóth Imre</i> : Megfigyeléseim a nyárfarákról — — — — —	250
<i>Varakzin F. D.</i> : A Szovjetunió faiparának fejlesztéséről — — —	404
<i>Ván László</i> : A kiskunhalasi termőhelyfeltárás tervezésének gyakorlati végrehajtása — — — — — — — — — — — — — — — —	124
<i>Várkonyi László</i> : Homokbuckás terület erdősítése — — — —	303
<i>Vorobjov D. V.</i> : Az erdőtípológia és jelentősége az erdőgazdaságban	281
Országos Erdészeti Értekezlet — — — — — — — — — —	201
Az Országos Erdészeti Értekezleten elhangzott erdőgazdasági tárgyú hozzászólások — — — — — — — — — — — — — — — —	229
Hozzászólások a „Magyar erdőkből kitermelhető fatömeg“ című cikkhez: Lámfalussy Sándor, Neuwirth János, Keresztes György	372
Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése — — — — —	441
Az erdészetek önállóságának fokozása az erdőgazdasági szervezetben	471

a két társegyesülettel talajeróziós kérdések megvitatásában és a lehetőségekhez képest vidéki ankétok megszervezésével ezt a kérdést állandóan napirenden kívánja tartani. Előzetesen megbírálja a szakcsoport az Országos Erdészeti Főigazgatóság által kiadandó fásítási brosurákat, egyben javaslatot tesz a további propagandamunkára.

Az erdőgazdálkodás fejlesztésének egyik legnagyobb területe az erdőművelés, amellyel eddig az egyesületben külön szakcsoport nem foglalkozott, csak a szálalóerdőgazdálkodás kérdésével foglalkoztak rendszeresen dr. Róth Gyula egyetemi tanár vezetésével. A legutóbbi elnökségi határozatnak megfelelően erdőművelési szakcsoport szervezésére az év elején került sor, amely *Somkúti* Elemér elvtárs vezetésével meg is kezdte működését és összeállította éves munkatervét. Ebben a szakcsoport megállapította, hogy a jövőben egyik legfontosabb feladata társadalmi úton segíteni az Or-

szágos Erdészeti Főigazgatóságnak az erdőművelési feladatok kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos munkáját. Tapasztalatcserét szervez a budapestkörnyéki erdők jövőbeni kezelésére; a Szalajka-völgyi szálalóerdők további kezelésére vonatkozóan tervezetet készít; folytatja a szálalóerdő szakcsoportnak az ország különböző területén már megkezdett kísérleti munkáját: foglalkozik az állami erdőkben a véghasználat és az előhasználat közötti arány megváltozásának kérdésével és erről népszerű cikket írnak az Erdőgazdaságnak; megvizsgálják a magyarországi arboretumok helyzetét és az exota fafajok ápolása és további elhelyezése érdekében vitaindító cikket írnak AZ ERDŐ-ben; az ország különböző részein a fenyőállományokban kísérleti előhasználati területeket jelölnek ki; végül az erdőművelési kérdések megvitatására és a tapasztalatok kihasználására évenként egy-egy csoportnál vándorgyűlést szerveznek.

Jugoszlávia erdőszete

Jugoszlávia erdőterülete 8 745 000 ha. Az erdők élőfakészlete mintegy 800 millió m³. Az erdőterület több mint 70 százalékában lombos fák — főképpen a bükk és tölgy — tényésnek.

A nehezen hozzáférhető hegyvidéki erdőkben jelentős feltárási munkákat végeznek. 1945–54-ig 6268 km erdei utat, ezen belül 1426 km keskenyvágányú erdei vasutat építettek, 51 kötélpályát üzemeltetnek. A közelítést 85 százalékban gépesítették.

A jugoszláv fafeldolgozó ipar termelési értéke 1955-ben 47 százalékkal múlta felül az 1939. éviét. A cellulóze és papír ipar 1955-ben több mint kétszeresét termelte a háború előttinek.

A faexport Jugoszlávia külkereskedelmében a harmadik helyet foglalja el. A Köztársaság 1954-ben 664 000 m³ papírfát, 770 000 m³ fűrészárut, 21 000 tonna láda deszkát, 34 000 talpfát, 13 000 tonna cellulózet és 425 000 m³ tűzifát exportált.

(A *Lesznaja promüslennoszty* 1956. 72. száma alapján.)

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa.

Felelős szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.
Szerkesztőbizottság: BABOS IMRE, a mezőgazdasági tudományok doktora, KÁLDY JÓZSEF, KOCSÁRDY KÁROLY, LÁDY GÉZA, MADAS ANDRÁS, PÁRIS JÁNOS, SALI EMIL, TÖMPE ISTVÁN.

A szerkesztő helyettese: JEROME RENÉ. Technikai szerkesztő: ÁKOS LÁSZLÓ.

Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. Országos Erdészeti Főigazgatóság.
Előfizetéseket felvesz a Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó V. Bp. V., Beloiannisz u. 8. Csekkszámlaszám: 91.915.181—44

Megjelent 2000 példányban. Előfizetési ára egy évre: 60 Ft, negyedévre 15 Ft. Megjelenik minden hónapban.

37590-689/2 - Révai-nyomda, Budapest, V., Vadász utca 16. (Felelős: Nyáry Dezső)

